

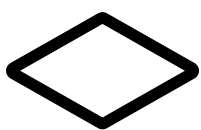
De Krachtig Curriculum Methodiek

Hoe docenten in het beroepsonderwijs
studenten laten floreren

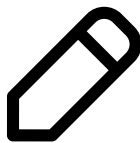
“Samen maken we kloppend, krachtig onderwijs”

DOOR MARIEKE VAN DEN HOUT EN KARIN VAN BEEK

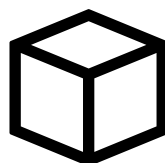
Fundament leggen

+

Ontwerpen

+

Bouwen

SEPTEMBER 2023

Samen bouwen aan krachtig beroepsonderwijs

Beste onderwijsprofessional,

Beroepsopleidingen werken meestal met een curriculum; zo'n curriculum wordt eens in de zoveel tijd herzien – bijvoorbeeld bij ontwikkelingen op vakinhoud of vanwege een nieuwe onderwijsvisie – of er wordt een heel nieuwe opleiding ontworpen. Een curriculumherziening of curriculumontwerp is van alle tijden en belangrijk voor een kwalitatieve uitvoering van het beroepsonderwijs. Daar kunnen we niks nieuws over schrijven.

Maar hoe ontwerp en ontwikkel je een kwalitatief curriculum voor een beroepsopleiding? En hoe pak je zo'n proces gestructureerd aan? Dit is een actueel vraagstuk dat binnen veel docententeams speelt. We zien dat de benodigde onderwijskundige basiskennis om krachtige curricula te ontwerpen en ontwikkelen soms fragiel is of ontbreekt in teams. Dat is ook best logisch; lesgeven doet een docent elke dag, maar een curriculum wordt doorgaans eens in de vijf tot zes jaar herzien. Het ontwerpen of ontwikkelen van curricula vraagt dus om andere kennis en vaardigheden dan het lesgeven. Hoe pak je dit aan? Welke overwegingen maak je en hoe neem je je team mee in dit proces? Daarover kunnen we wél een en ander vertellen.

Ondersteuning bij curriculumherziening

Om docenten te ondersteunen bij een curriculumherziening of nieuw ontwerp, ontwikkelden wij in de afgelopen jaren een praktische methodiek: de Krachtig Curriculum Methodiek (KCM). Deze methodiek bestaat uit vijf iteratieve fasen en biedt teams structuur en houvast om het proces gericht te doorlopen met als resultaat een kloppend en volledig curriculumontwerp. Vanuit dit ontwerp kunnen teams het onderwijs ontwikkelen en gaan uitvoeren. Het curriculumontwerp is de basis voor actueel, doordacht en samenhangend onderwijs dat past bij de doelgroep. Onderwijs dat de student echt goed voorbereidt op de beroepspraktijk.

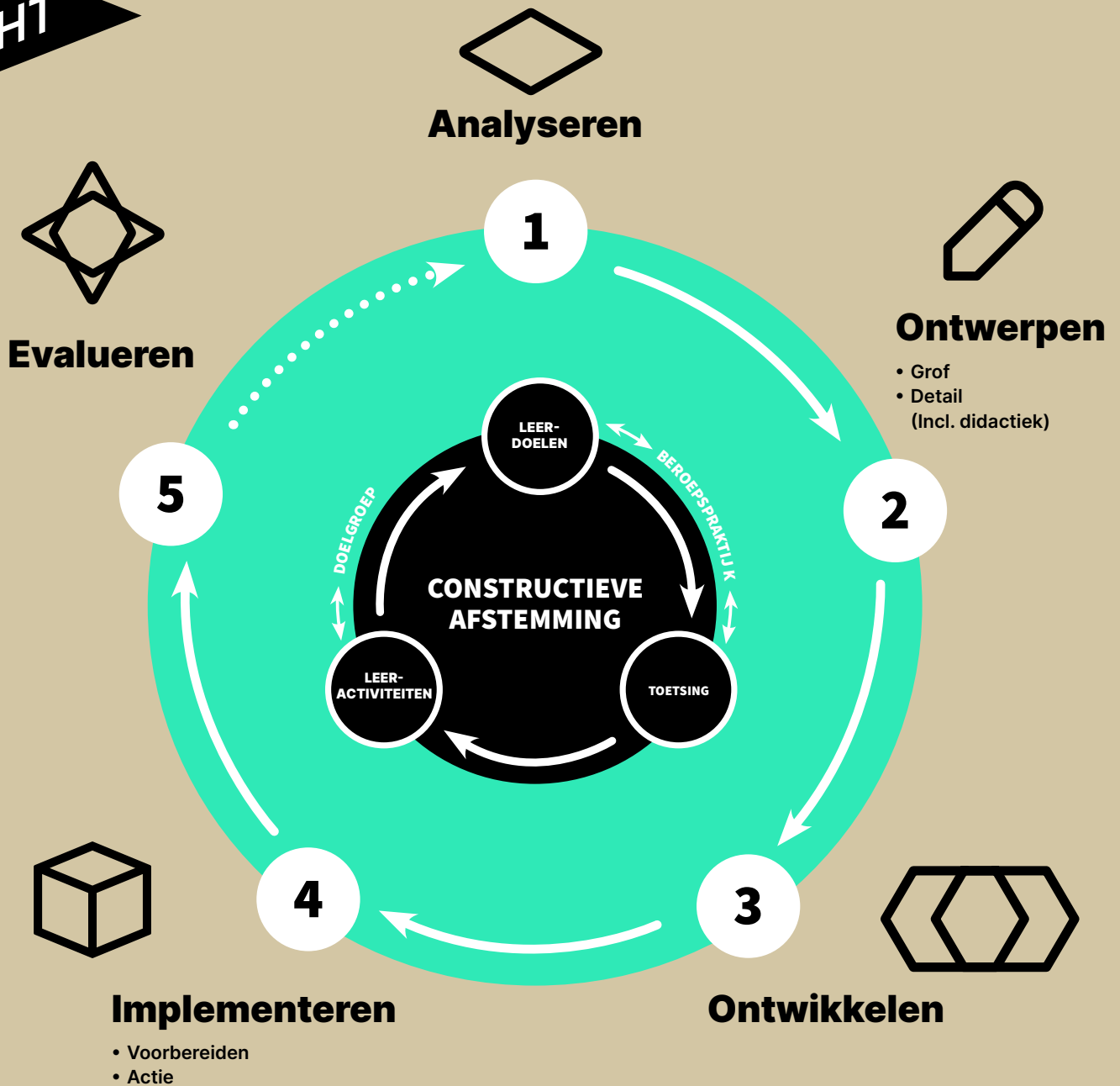
Marieke van den Hout & Karin van Beek

Met Daadkracht.

Kort en krachtig gezegd:

De Krachtig Curriculum Methodiek is een praktische methodiek die docententeams ondersteunt bij het volledige proces van kwalitatief beroepsonderwijs (her)ontwerpen; van analyseren, ontwerpen, ontwikkelen en implementeren tot het evalueren. Deze werkwijze is inzetbaar op elk (NLQF-)niveau binnen het mbo en hbo en toepasbaar binnen elk domein.

**MET
DAAD
KRACHT**

De 5 fasen van de Krachtig Curriculum Methodiek

Hoe gebruik je de krachtig curriculum methodiek?

We doorlopen 5 fasen:

Analyse fase, ontwerpfasen, ontwikkelfase, implementatie fase, evaluatiefase.
In onderstaand schema zijn de fasen kort en schematisch weergegeven.

Infographic

Overzicht van de 5 fasen van de krachtig curriculum methodiek.

Analyse fase	We starten de curriculumherziening of het curriculumontwerp met een uitgebreide analyse. De analysefase geeft antwoord op de vraag: Wat kenmerkt ons (nieuwe) onderwijs? Deze fase resulteert in een visie gekoppeld aan een set ontwerpregels die het uitgangspunt vormen voor het ontwerp.
Ontwerpfase	Deze fase wordt nadrukkelijk opgedeeld in twee subfasen: <ol style="list-style-type: none"> 1. Grof ontwerp: De centrale vraag hierbij is: Hoe ziet de reeks van beroepsproducten en beroepsprestaties eruit waar studenten tijdens hun opleiding aan werken? Het resultaat van deze fase is een grove weergave van de onderwijseenheden en de bijbehorende toetsen. 2. Gedetailleerd ontwerp (op inhoud en didactiek) Het grove ontwerp wordt nu op detail ingevuld. Het team gaat aan de slag met de details in de opleiding; de nadere invulling van de 'bouwtekening' van het nieuwe onderwijs. De centrale vraag in deze fase is: Hoe gaan we de studenten ondersteunen wanneer zij werken aan de beroepsproducten en -prestaties? Deze vragen worden beantwoord vanuit de vakinhoud en vanuit de didactiek. <ul style="list-style-type: none"> • Vakinhoud Wat en hoe moeten studenten gaan leren waardoor ze tot succes kunnen komen in het beroepsvraagstuk dat centraal staat in de betreffende onderwijsperiode? • Didactiek Hoe leren studenten binnen de opleiding? Welk gedrag willen we uitlokken? En wat moeten we dus van studenten vragen?
Ontwikkelfase	Deze fase is het ontwikkelen van onderwijsmateriaal voor studenten en docenten. Dit gebeurt vanuit de visie en ontwerpuitgangspunten, het grove ontwerp en het gedetailleerde ontwerp. De ontwikkelaars 'bouwen' (ontwikkelen of schrijven) dus het onderwijsmateriaal volgens de bouwtekeningen.
Implementatie fase	De fase waarin het resultaat van de vorige fasen zichtbaar wordt in de praktijk. Deze fase is opgedeeld in meerdere deelfasen: <ol style="list-style-type: none"> 1. De voorbereiding voor de implementatie. 2. De daadwerkelijke implementatie (de uitvoering). 3. De tussentijdse evaluatie die wordt verricht tijdens de eerste uitvoering om eventuele 'ontwerpfouten' direct op te lossen.
Evaluatiefase	De laatste fase van de Krachtig Curriculum Methodiek is de eindevaluatie; dit is de evaluatie die plaatsvindt ná de uitvoering van het onderwijs en de toetsing. Dit levert verbeteringen op voor het volgend cohort.

OVER DE AUTEURS

Marieke van den Hout

Na haar studies Opleidingskunde, Onderwijswetenschappen en de Pabo heeft Marieke zich via het docentschap doorontwikkeld als breed inzetbare onderwijskundige in het beroepsonderwijs. Sinds 2012 werkt ze als onderwijskundige op het gebied van onderwijsontwikkeling en docentprofessionalisering. Marieke is onder meer werkzaam als: adviseur, programmamanager, projectleider en docent/trainer.

Karin van Beek

Na haar studie Organisation Studies aan de Tilburg University heeft Karin zich doorontwikkeld binnen het brede terrein van Learning & Development. Sinds 2015 werkt ze als onderwijsadviseur binnen het beroepsonderwijs op het gebied van onderwijsontwikkeling, kennisdeling en teamontwikkeling. Karin is onder meer werkzaam als: adviseur, projectleider en programmamanager.

MetDaadkracht.nl

Met Daadkracht werken Karin en Marieke binnen het beroepsonderwijs aan curriculumherziening of curriculumontwerp. Kloppend, krachtig onderwijs, zodat studenten kunnen floreren.

Het leggen van een fundament
Het maken van een ontwerp
Het bouwen

Scan de QR-code
en download ons
e-book

Samen maken we kloppend, krachtig onderwijs

Een goede voorbereiding zorgt voor goede uitvoering van het onderwijs. Met oog voor je omgeving en de feedback van je stakeholders. KCM is een praktische handreiking waarmee je direct aan de slag kunt! Samen met je collega's kun je met deze methodiek een krachtig curriculum bouwen waarmee jullie studenten kunnen floreren!

MetDaadkracht.nl